

Jedanaesta lekcija • Lesson Eleven

A1

85,86

VAŽNO, VAŽNIJE, NAJVAŽNIJE

✂ **Instead of** *pitanje*, *vàžni*, *zanimljivi*, **use a)** hàljina - šàrena, elegàntna; **b)** pantalòne - debele, tople; **c)** kàput - vèliki, lijepi; **d)** kòšulja - duga, tànka; **e)** šèšir - visoki, dobri.

Replacement comparative adjectives:

vàzniji, *zanimljiviji* > šarèniji, elegàntniji, deblji, tòpliji, veći, ljepši, duži, tanji, viši, bolji
vàznije, *zanimljivije* > šarènije, elegàntnije, deblje, tòplije, veće, ljepše, duže, tanje, više, bolje
vàznija, *zanimljivija* > šarènija, elegàntnija, deblja, tòplija, veća, ljepša, duža, tanja, viša, bolja

Replacement superlative* adjectives:

najvážniji, *najzanimljiviji* > najšarèniji, najelegàntniji, najdeblji, najtòpliji, najveći, najljepši, najduži, najtanji, najviši, najbolji
najvážnije, *najzanimljivije* > najšarènije, najelegàntnije, najdeblje, najtòplije, najveće, najljepše, najduže, najtanje, najviše, najbolje
najvážnija, *najzanimljivija* > najšarènija, najelegàntnija, najdeblja, najtòplija, najveća, najljepša, najduža, najtanja, najviša, najbolja

* **Note** that all superlative forms carry two accents, one on the syllable *naj-*, and one on the same syllable as in the comparative form to which the *naj-* is added.

☆ Examples:

1st speaker *. Tvòja kòšulja je topla ali mòja je tòplija!

2nd speaker. Tačno, ali je mòja kòšulja svakàko ljepša!

3rd speaker. Dosta je rečeno. Mòja kòšulja je i tòplija i ljepša od vaših, i gòtovo!

1st speaker. [turning to fourth student] Tì nam pòkušaj reći: ko od nas ima najljepšu kòšulju?

4th speaker. Riješena je stvar! Rasprava je završena! Zaključio sam da svako smatra svòju kòšulju najljepšom!

1st speaker. Tvòj šèšir je visok ali moj je viši!

2nd speaker. Tačno, ali je moj šèšir svakàko bolji!

3rd speaker Dosta je rečeno. Mòja šèšir je i viši i bolji od vaših, i gòtovo!

1st speaker. [turning to fourth student] Tì nam pòkušaj reći: ko od nas ima najbolji šèšir?

4th speaker. Riješena je stvar! Rasprava je završena! Zaključio sam da svako smatra svoj šèšir najboljim!

* **There** are four different speakers in this exercise, not just the usual two.

A2

87,88

DVA RESTORANA

✂ **Draw** your own comparisons between **a)** òvo, òno predàvanje; **b)** òva, òna škola. **c)** bòsanski jèzik, fràncuski jèzik; **d)** život na sèlu, život u građu.

✂ **Self-study learners:** Note the use of *nego* and *od*, *òvaj* and *ònaj*, *ali* and *a* in drawing comparisons.

☆ **Example:**

1. Hàjde da uspòredimo òve dvije škole. Jèsu li jèdna drugoj slične ili ràzličite?
2. Dobro. Za počètak rèci mi: kòja ti se više sviđà, a kòja ti se manje sviđà?
3. Po mom mišljenju nìsu ùopšte slične jèdna drugoj. Òva škòla mi se manje sviđà.
4. Zašto? U òvoj su bolji profesori nego u ònoj.
5. Slažem se. Ali se òvdje ùči više. U òvoj škòli je teže dòbiti mjesto nego u ònoj. Tamo se òsjećam bolje.
6. Òna škòla jeste veća od òve.
7. Gdje je udòbnija atmosfèra?
8. Atmosfèra je manje udobna u ònoj.
9. Dogovòreno: òva škòla ima bolje profesore. Dodùše, ùči se više, i teže je dòbiti mjesto, i manja je, ali ima udòbniju atmosfèru. Òna škòla ima gore profesore, ùči se manje, lakše je dòbiti mjesto i veća je.
10. Dakle, na kraju, òvoj škòli trebaju veći pròstor i više mjesta, a ònoj škòli trebaju bolji profesori i prijàtnija atmosfèra! Moram zaključiti da su òve dvije škole sasvim ràzličite.

©89,90

STRUKA I POSAO

✎ **Write** your own conversation between two people discussing employment. Use as resources the vocations italicized on p. 165, and the list of disciplines on p. 208. Be sure to include in your conversation the question: *Čime se baviš?*

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

©91,92

TREBA MI POSAO!

✎ **Play** this interchange as a skit, rehearsing it outside of class so that you can perform it in class without referring to the text.

✎ **Self-study learners:** Note the use of *treba* and *valja*, the imperatives, the comparatives, the phrases *nego šta / što* and *nè pada mi na pamet*, and the use of *smétati*.

VJEŽBE

B1

✎ **Replace *sretni* with:** dobri, duhoviti, lijepi, loši, pametni, slatki, stràšni, visoki.

Replacement comparatives:

sretni > bolji, duhovitiji, ljepši, gori, pametniji, sladi, stràšniji, viši

sretna > bolja, duhovitija, ljepša, gora, pametnija, slađa, stràšnija, viša

☆ **Example:**

1. Kàko si?
2. *Pametan* sam.

3. Eh, svakako sam ja pametnija od tebe.
4. Ne ne, ja sam pametniji a ti si manje pametan!

Redo this exercise in the past tense.

1. Kako si bila?
2. Bila sam pametna.
3. Eh, svakako sam ja bio pametniji od tebe.
4. Ne ne, ja sam bila pametnija a ti si bio manje pametan!

Make a future-tense version.

1. Kako ćeš biti?
2. Bit ću pametna.
3. Eh, svakako ću ja biti pametniji od tebe.
4. Ne ne, ja ću biti pametnija a ti ćeš biti manje pametan!

B2

Use the menu items on p. 163 as a basis for discussion comparing two or more restaurants.

B3

✂️ **Replace doktor, kònobar or kelner, tàksista with other vocations with nouns denoting other vocations and types of artistic creativity.**

✂️ **Possible replacements:**

- a) kompozitor and mùzika.
- b) arhitekta and zgrada.
- c) pisac or spisateljica and ròman.
- d) pjesnik and pòezija.

☆ **Example:**

1. Čime ćeš se baviti kad završiš fakultet?
2. Želim da budem veterinar. A ti?
3. Ja želim da budem pjesnik.
4. Od pòezije se ne živi!
5. Eh, možda ću zaradivati kao brijáč ili vòzač.

B4

✂️ **Replace znànje and ùčenje with a) dòručak and novine; b) dobro društvo and dobro jelo; c) odgovor and pitanje.**

☆ **Example:**

1. Nema dòručka bez novina.
2. Nje nikada ranije bilo dòručka bez novina.
3. A neće ni biti dòručka bez novina ubuduće.

B5

Replace the italicized words that refer to *sreća* with: jesen, ljeto, ljubav, poezija, pròljeće, put, sreća, zima or other words and phrases. Replace *neizvjesnost* with: dosadna predavanja, loš posao, neozbiljne kolege.

☆ **Example:**

1. Šta ti treba za sreću?
2. Nè treba mi mnogo.
3. Kao šta, na primjer?
4. Na primjer, trebaju mi *kòmad hljeba i čaša vòde*.
5. Meni trebaju *vìno i gitàre*, a pònajviše mi treba *nòvac*!
6. Meni *nòvac* nije važan. Samo mi stvara *problème*!
7. A čèga te je strah?
8. Strah me je *budućnosti*!

B6

✍️ Replace *sjesti* and *sjèditi* with *lèći* and *lèžati*, *stati* and *stàjati*. Replace *Pročitaj ovo pismo* with another command.

☆ **Example:**

1. *Stani tu!*
2. *Hòću!*
3. *I dok stòjiš, počèšljaj se!*
4. *Zašto?*
5. *Vàžno je!*

B7

Ask each other these questions.

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

Self-study learners: Practice the use of comparatives and superlatives. Locate (or imagine) a series of similar objects, moods, and situations, and describe them with respect to one another. Compose several sentences using *smàtrati* with two objects (as in English "I consider him a genius").

DOMAĆA ZADAĆA

C1

Rewrite the *Pas i mačka* story (5A1) in the past tense, and rewrite exercise 5B6 in the future tense.

(5A1)

Krátka priča:

1. Pet velikih mačaka i pet debelih pasa išlo* je u grad.
2. – Gdje ste išle, mačke - pitali su psi.
3. – Išle smo od jedne kuće do druge – rekle su mačke.

4. - Koliko ste imale kuća? - pitali su psi.
5. - Imale smo pet malih kuća za pet velikih mačaka - rekle su mačke.
6. - Zašto ste išle od kuće do kuće? - pitali su psi.
7. - Da jedemo kruške. Bile smo gladne – odgovorile su mačke.
8. - Malo krušaka ili puno krušaka? - pitali su psi.
9. - Svaka je uzela po dvije kruške - rekle su mačke.

* Lesson 12 provides the grammar on verbs with numbers.

(5B6)

1. Ići ću do àmidže! Neće me biti do 9 sati naveče! Ići ćemo zajedno u grad.
2. Ne tice me se šta ćeš raditi kod àmidže, ali ćeš morati doći do 8:00.
3. Kako ću moći doći u 8:00 ako ćemo biti vani do 9:00?
4. Morat ćeš. Ove sedmicu ćeš ići u školu ujutro.

C2

First go down the two left hand columns and mark each word as either a noun (N) or a verb (V). Then go down the two right hand columns and mark each word as an adjective (Adj) or an adverb (Adv). For words which might be either adjective or adverb, give both markings. Then join the words into pairs - either as "verb + adverb" or "adjective + noun," making three pairs of each type. Finally, form the comparative and the superlative of the adjectives and adverbs and write out the resulting phrases. Note: adjectives are given here as in dictionaries (masculine singular short form).

Example:

N or V	(Adj) or (Adv)	N or V + comparative	N or V + superlative
pas (N)	zelen (Adj)	zeleniji pas	najzeleniji pas
govoriti (V)	vazno (Adv)	ona govori važnije	ona govori najvažnije

Noun or Verb?

1. pitanje (N)	11. reč (N)
2. ljubav (N)	12. auto (N)
3. sveučilište (N)	13. sjediti (V)
4. rječnik (N)	14. noć (N)
5. činiti (V)	15. univerzitet (N)
6. àmidža (N)	16. čekanje (N)
7. biti (V)	17. jesti (V)
8. pismo (N)	18. stvar (N)
9. osecati se (V)	19. stric (N)
10. tata (N)	20. doći (V)

Adjective or Adverb?

21. loše (adv/adj)	31. mnogo (adv)
22. dug (adj)	32. velik (adj)
23. debeo (adj)	33. zanimljivo (adv/adj)
24. kiseo (adj)	34. šaren (adj)
25. glup (adj)	35. srećno (adv/adj)
26. brzo (adv/adj)	36. kratak (adj)
27. dobro (adv/adj)	37. težak (adj)
28. visok (adj)	38. tužan (adj)
29. ružno (adv/adj)	39. lak (adj)
30. malo (adv/adj)	40. sretno (adv/adj)

činiti, mnogo	Treba činiti mnogo.	Treba činiti više.	Treba činiti najviše.
osjećati se, loše	Ne osjećam se loše.	Ne osjećam se gore.	Ne osjećam se najgore.
doći, brzo	Dođi brzo!	Dođi brže!	Dođi najbrže!

noć, dug	duga noć	duža noć	najduža noć
àmidža, debeo	debeo àmidža	deblji àmidža	najdeblji àmidža
stric, debeo	debeo stric	deblji stric	najdeblji stric
auto, težak	težak auto	teži auto	najteži auto

C3

Translate these sentences into B, C, or S. Then rewrite each first in the future, then in the past tense.

1. **Stùdent sam.** (m) / **Stùdentkinja sam.** (f)

future: **Bit ću stùdent.** (m) / **Bit ću stùdentkinja.** (f)

past: **Bio sam stùdent.** (m) / **Bila sam stùdentkinja.** (f)

2. **Dòručujemo.**

future: **Mi ćemo dòručkovati.**

past: **Dòručkovali smo.** (fem only: **Dòručkovale smo.**)

3. **Piše pismo.**

future: **Pisat će pismo.**

past: **Pisao je pismo.** (f. **Pisala je pismo.**)

4. **Slušaju profesore.**

future: **Slušat će profesore.**

past: **Slušali su profesore.** (fem only: **Slušale su profesore.**)

5. **Ljudi mogu gledati film ovdje.**

future: **Ljudi će moći gledati film ovdje.**

past: **Ljudi su mogli gledati film ovdje.**

6. **Rijèke tèku kroz Beògrad, Zàgreb i Sàrajevo.**

future: **Rijèke će teći kroz Beògrad, Zàgreb i Sàrajevo.**

past: **Rijèke su tekle kroz Beògrad, Zàgreb i Sàrajevo**

7. **Kàko se pas zòve?**

future: **Kàko će se pas zvati?**

past: **Kàko se zvao pas?**

C4

Translate into B, C, or S:

1. Sada* razgòvaram sa svòjim prijateljem u gràdu.

2. Òna razgòvara sada* sa svòjim prijateljem u gràdu.

3. Òna sada* razgòvara s njègovim prijateljem u gràdu.

4. Vidjet će svog prijatelja večèras* u gràdu.

5. Večèras* će vidjeti njègovog prijatelja u gràdu.

6. Vidjet će večèras* svòje prijatelje u gràdu.

7. Njen prijatelj ju je jùče* vidio.

8. Jùče* ga je njen prijatelj vidio.

9. Njihovi prijatelji su ih jùče* vidjeli.

* **The adverbs** *sada*, *večèras* and *jùče* may stand in several different positions in the sentence, as demonstrated above.

C5

ODJEĆA

Connect word to image:

šèšīr

kàput

hàljina

pantalòne

cipela

kòšulja

C6

Translate the first sentence into English, and the next two into B, C, and S, using the first as a model:

- I need money immediately!
 - Trebaju mi kola odmah! **or:** Trebam kola odmah!
 - Trebaa joj prijatelj. **or:** Treba prijatelja.
- There were no problems with studying the language.
 - Nèće biti problèma s učenjem jèzika.
 - Nije bilo vremena za dòručak.
- What's up with them?
 - Šta nam je?
 - Šta vam je?
- Sit down here with us! Thanks, I will. I have been standing a long time.
 - Lezi! Hvala, ali dugo već lèžim
 - Ustani! Hvala, hòću. Dugo već sjèdim.
- I don't remember him.
 - Sjećàš li me se?
 - Sjećali su se dobrih starih dàna.
- She is afraid of airplanes.
 - Bòji se zmija. **or** Strah ju je zmija.
 - Bòjimo se dòmaćih zàdàća. **or** Strah nas je dòmaćih zàdàća.
- In my opinion Andrić's novel *Travnička hronika* is better than the novel *Na Drini ćuprija*.
 - Po našem mišljenju, mali psi su prijatniji od velikih pasa.
 - Po njègovom mišljenju, veći gradovi su zanimljiviji od manjih gradova.
- It seems to me that the lion is more frightening than Brana is.
 - Čini nam se da je Bràna stràšniji nego što je lav.
 - Ta idèja je lepša nego što je òva idèja.
- You will probably be less sleepy if you have a coffee to drink.
 - Manje sam glàdan nego što si ti.
 - Pre smo bili manje sretni nego što smo sada.

10. a. Better something than nothing.
b. Bolje kasno nego nikada.
c. Bolje siguran nego žalostan. [This is a literal Bosnian translation of the English. The idiomatic phrase in Bosnian for this meaning is *Bolje spriječiti nego liječiti* or, translated literally into English: Better to prevent than to treat (medically).]

C7

Fill in vocations from the STRUKA list in A3.

1. Sandra učī da bude **profesor**. Ako nē može nāći pòsao, ràdit će kao **konobarica**.
2. Najbolji pòsao je **posao prèdsjednika**, ali ni **posao potpredsjednika** nije loše.
3. Najgore **radno** mjesto je **lòpov**.
4. Najteže **radno** mjesto je **vòjnik**.
5. Najzanimljivije **zvanje** je **poljoprìvrednik**.
6. Najlakše **zvanje** je **šef**.
7. Bolje je biti **radnik** nego **lòpov**.
8. Gore je biti **hèmičar** nego **biòlog**.